

Beretning 2024

Et år med nye udfordringer

I 2023 besluttede repræsentantskabet i Haveselskabet, som er selskabets øverste myndighed, at lave en vidtgående ændring i organisationen. Hvor der før var store afdelinger og kredse som gik på tværs af kommuner og regioner, blev der nu i stedet lavet en struktur, hvor kredse helt bortfaldt og selskabet fra 1/1 2024 blev inddelt i 98 afdelinger, som følger kommunegrænserne. Det betyder f.eks. at hvor Nordsjælland tidligere var en stor afdeling som omfattede den nordlige del af region Hovedstaden, er vi i stedet opdelt i 8 lokale afdelinger i hver sin kommune. Et af argumenterne for denne ændring var, at det ville give de nye afdelinger tættere kontakt til lokale aktiviteter, at det ville give nye mulighed for at udnytte kommunale støttemuligheder og samarbejde, og at selskabet ville komme tættere på medlemmerne. Ikke alle kommuner har fået egen afdeling endnu. I vores område mangler der stadig en afdeling i Fredensborg Kommune.

Afdelingen i Helsingør blev startet 12. september 2023 og har derfor nu fungeret i over 1 1/2 år. Vores erfaring har været, at det har krævet mange kræfter at starte en ny afdeling med en ny bestyrelse, hvor kun få tidligere havde erfaringer med at lede en afdeling i Haveselskabet. Bestyrelsesarbejdet indebærer en del administrativt arbejde med regnskab, kontakt til andre afdelinger og organisationer, udarbejdelse af informationsmateriale og kontakt til medlemmerne. Vi har klaret det, men prisen har nok været, at vi ikke har haft kræfter til også at lave plantemarkeder, åbent have arrangementer eller andre traditionelle haveselskabs aktiviteter i vores område i det omfang vi har ønsket.

Vi har i afdelingen fået et godt samarbejde med Helsingør Kommune, som både har betydet fælles arrangementer og økonomisk tilskud fra kommunen. Vi har også haft mulighed for at være med i fælles annonceringer som f.eks. Helsingørs Grønne Kalender. Endelig har vi haft et godt samarbejde med Frivilligcenteret i Helsingør og god og konstruktiv dialog med ledelserne i flere af de vigtige sociale organisationer i Helsingør i forbindelse med frivilligcenterets aktiviteter.

Endelig har vi været glade for at samarbejde med Allerød-Hillerød afdeling om aktiviteter og med Gribskov afdeling om fælles annoncering af aktiviteter.

Aktiviteter

Vi har i perioden siden sidste generalforsamling afholdt en række arrangementer:

Socialt havedesign på Chelsea

På vores sidste generalforsamling i februar 24 havde vi kunstner og havedesigner Emilie Damsager til at fortælle om sit arbejde med at lave en demonstrationshave til Chelsea Garden Show i samarbejde med en social haveorganisation fra London. Projektet laver små haver på stationer i London i samarbejde med frivillige fra lokalområdet. Emilie viste også eksempler på design af private haver, hvor hun kombinerede havedesign med kunstinstitutioner.

Havegrupper

I marts måned deltog vi i fælles arrangement for havegrupper i Nordsjælland. Havegrupperne er haveselskabets uformelle basisstruktur, hvor haveinteresserede medlemmer (og ofte også ikke-medlemmer) kan mødes i uformelle og sociale rammer for at dele interessen med andre. Havegrupperne kan gå på tværs af kommuner eller være lokale. Nogle havegrupper oprettes ud fra en fælles interesse som f.eks. vild insektvenlig have, permakultur have eller regnvandshave. Oversigt over eksisterende havegrupper findes på Allerød-Hillerøds afdelingsside. Næste fælles havegruppe møde bliver afholdt engang i foråret. Her kan man høre om eksisterende havegrupper eller være med til at starte en ny.

Sommerfugle og natur

I april havde vi i samarbejde med Helsingør Bibliotek et arrangement med biolog og forfatter Michael Stoltze om sommerfugle og andre insekters univers. Han viste hvordan man tilgodeser insekternes behov i haverne, og hvorfor er det vigtigt med en insektrig have i en tid med naturkrise. Ledsaget af et hav af billeder fortalte Michael Stoltze om glæden ved at møde og kende nogle af de mest eventyrlige og farvestrålende, vilde arter i den danske natur. Han forklarede, hvordan man kan opnå både stor skønhed og få masser af sommerfugle og andet liv til at trives i haven.

Terapihave

I august havde vi et besøg i terapihaven Nacadia i Arboretet i Hørsholm, hvor landskabsarkitekt Ulrik Sidenius viste rundt og gav foredrag om Nacadias metoder og hvordan man kan bruge dem i egen have. Vi fik en meget grundig gennemgang af terapihavens indretning og anvendelse og en grundig gennemgang af teorien bag terapihaver. En af deltagerne fortalte også om sine oplevelser ved at være i behandling for en stressrelateret lidelse i Nacadia. Arrangementet gav også anledning til at der blev dannet en ny interessegruppe som vil arbejde med at implementere terapeutiske principper i egen have.

Flynderupgaardmøde

Vi var også i august, sammen med Hillerød afdeling, initiativtager til et fællesmøde for bestyrelserne i Haveselskabets afdelinger i Nordsjælland på Flynderupgaard. Formålet var at tage initiativ til fælles arrangementer og aktiviteter i regionen, fordi vi havde en oplevelse af at det var svært for de nye afdelinger at turde binde an med større arrangementer og haverejser, som den gamle store Nordsjællands afdeling tidligere havde varetaget. Fællesmødet var velbesøgt og resulterede i, at der blev taget initiativer til at lave haverejser, fælles annoncering

og mulighed for fælles arrangementer. På fællesmødet var der også diskussion og oplæg om bedre kommunikation i lokalsamfundet og hvordan vi får gjort medlemmerne mere aktive i det lokale arbejde.

Vand i byer og haver. Hvad gør vi?

I september havde vi et arrangement i Helsingør Klimauge i samarbejde med Helsingør Kommunes Klimasekretariat om vand i byer og haver. Professor Marina Bergen Jensen fra Københavns Universitet fortalte om sin forskning i nye metoder til opmagasinering og bortskaffelse af regnvand i byer og boligområder. Bl.a. fik vi demonstreret vertikale fordampningsanlæg som en ny metode til at bortskaffe regnvandet. Jesper Kuhn fra Helsingør Kommune fortalte om lokale prioriteter i regnvandsbekæmpelse og hvordan man søger om omlægning til regnvandshaver. Endelig fortalte havejer Pia Klee om sin regnvandshave.

I forbindelse med temaet om vand i haven havde vi to velbesøgte åben have arrangementer i Pia Klees veldesignede regnvandshave i Mørdrup.

Børns haveglæde

I september havde vi også en kørsel tur til 100-års fødselsdag i Københavns Skolehaver på Bispebjerg. En 30.000 m² stor have, hvor børn og unge kan komme både som del af skoleundervisningen, og i fritiden for at lære havedyrkning. Et aktivt og dynamisk projekt som både er meget livsbekræftende og et væsentligt argument imod forestillingen om at moderne børn og unge ikke er interesserede i havearbejde. Stedets store styrke er dets kontinuitet, som den 100-årige historie er bevis på og det faktum at mange af de børn som har dyrket have i skolehaven vælger at fortsætte som frivillige i ungdomsårene.

Klimavenlig have. Hvordan og hvem?

I oktober have vi planlagt et arrangement med Professor Per Gundersen og Lektor Julie Emontspool. Per Gundersen ville have talt om sin metode til at gøre parcelhushaven bæredygtig og Julie Emontspool ville fortælle om sin forskning i, hvad der får haveejere til at vælge at gøre haven bæredygtig. Begge to meget vigtige præsentationer, som vi desværre ikke fik hørt fordi deltagertilmeldingerne var meget få, så vi måtte aflyse arrangementet.

En rigdom i frugter og bær.

I oktober havde vi også en meget velbesøgt tur til Københavns Universitets Pomet i Tåstrup. Pometmesteren lavede en rundvisning på anlægget med mange smagsprøver undervejs. Pometet forsker både i bevaring af frugttræer og buske og i udvikling af nye sorter tilpasset et ændret klima og industriens behov. Besøget var et vigtigt memento om den rigdom i sorter vi har i Danmark, som dels er tilpasset klimaet i Danmark. Dels udviklet til at give vitamintilskud gennem vinteren. Vi fik også lejlighed til at høre om arbejdet med den nyeste æblebog: *"Æbler i Danmark - sorternes historie og oprindelse"* som er illustreret af vores bestyrelsesmedlem Katja Anker.

Magi i vinterhaven

I november havde vi besøg af journalist og havedesigner Ida Brinck-Lund, som delte sine havefaringer og viden om sundhedsdesign. Hun viste, at vinterhaven har mange kvaliteter og at udeliv også i den kolde tid fremmer sundhed og velvære. Deltagerne fik lejlighed til at være aktive omkring udvikling af deres egne vinterhaver.

Jord på pose. Hvor er de spagnumfri alternativer?

Årets sidste arrangement i slutningen af november var dels et foredrag af agronom, ph.d. Julie Bryndum om jordens biologi og arbejdet med at udvikle spagnumfri jordforbedringsprodukter. Dels en præsentation fra direktør Søren Gaul af firmaet Champosts jordforbedringsprodukter og deres udviklingsarbejde som Julie er tilknyttet. Arrangementet gav mulighed for at se og mærke de mange forskellige produkter og jordtyper Champost har. Champost havde også sørget for at der var rigelige mængder vareprøver som deltagerne kunne tage med hjem og prøve af.

Få en haveven

Endelig har vi været initiativtager til et socialt projekt rettet mod ensomhed: 'Få en haveven' som er økonomisk støttet af Helsingør kommune. Det starter i år og har til formål at gøre noget ved den udbredte ensomhed i vores samfund. Ensomheden kan både være aktuel hos den der har en have og den som er uden have. Projektet bygger på erfaringerne fra besøgstjenester, hvor frivillige besøger ensomme medborgere. Dette projekt adskiller sig fra andre besøgsprojekter ved at have haven og fælles havearbejde som centrum. Grundideen er at skabe et fællesskab imellem en havejer (havevært) og et menneske uden haveadgang (Haveven), hvor ligeværdighed og haveglæde er de bærende. Fællesskabet omkring havearbejdet er kernen i projektet, så det er ikke formålet at få en gratis havemand. Projektdeltagerne får bl.a. tilbudt fælles haverelateret undervisning som del af projektet.

Det var hvad vi nåede i 2024 i Helsingør.

Centrale aktiviteter i Haveselskabet

På landsplan har Haveselskabet arbejdet med to store projekter: en reform af bladet Haven og en ny kontingentstruktur.

På grund af store udgifter til trykning og distribution af bladet, havde hovedbestyrelsen før repræsentantskabsmødet i april overvejet helt at overgå til digital udgave. En stor medlemsundersøgelse viste dog, at det trykte blad for mange medlemmer var den væsentlige grund til at være medlem. Repræsentantskabet vedtog derfor, at bladet forsat kommer i en trykt udgave, men nu kun med 8 numre om året, mod tidligere 10. Det vil også være også tilgængeligt i digital udgave. En af de ændringer som kommer til at ske både i det trykte og det digitale blad er at mødekalenderen over aktiviteter i Haveselskabets afdelinger landet over forsvinder. Fremover annonceres arrangementer på hjemmesiden og i en fælles månedlig e-mail, som dækker alle arrangementer i regionen. Der vil i bladet stadig komme omtale af arrangementer, men det vil være få og udvalgt af redaktionen

I forbindelse med omlægningen af magasinet Haven vil vi fra denne måned have et virtuelt forum 2 gange årligt i januar og i oktober som omtaler havenyt, centrale aktiviteter i Haveselskabet og udvalgt stof fra bladet. Du har adgang til dette univers når du er logget ind som medlem på hjemmesiden.

Omlægningen af kontingentstrukturen betyder at der nu er 3 klasser af medlemskab:

1. Premium hvor du både modtager det fysiske blad og har adgang til den digitale udgave, samt alt digitalt indhold på hjemmesiderne. Den koster nu 869 kr. om året
2. Plus, hvor du har adgang til det digitale blad samt alt digitalt indhold på hjemmesiderne. Det koster nu 649 kr. om året

3. Basis, hvor du kun har adgang til alt det digitale indhold på hjemmesiden, men ikke bladet. Det koster 539 kr. om året.

Som del af den nye kontingentstruktur kan man nu også vælge mellem at betale kontingentet månedligt, halvårligt eller årligt.

Omlægning af kontingentet er dels for at få økonomien til at hænge sammen i en tid med et faldende medlemstal. Dels et forsøg på at få fat i nye digitale generationer.

Afsluttende bemærkninger

Vi har i bestyrelsen arbejdet på at tilbyde medlemmerne ny viden på et højt fagligt niveau som er relevant i forhold til den verden vi nu står overfor. Vi har ønsket at være på forkant med den virkelighed, hvor både tørke og væde er en trussel mod havens planter, men også at give viden om den vigtighed og betydning haven og havearbejde har for vores mentale sundhed og sociale liv. Det er vi lykkedes med, indenfor de rammer vi har haft.

Vi har arbejdet på at blive en del af Helsingørs foreningsliv og at blive set som en naturlig samarbejdspartner omkring klima, lokalplanlægning og haveprojekter. Det er vi til dels også lykkedes med.

Arbejdet i Haveselskabets lokale afdelinger er frivilligt. Det kræver derfor, at der er frivillige som træder til. Både til at lede afdelingen og til at gennemføre arrangementer og aktiviteter. Hvis der fremover skal være aktiviteter og arrangementer, må flere medlemmer træde til både som bestyrelsesmedlemmer og som frivillige ved arrangementer. Der er vigtigt for afdelingens fortsatte liv og for Haveselskabet som organisation, at der er medlemmer som træder til og deltager i aktiviteterne. Det kan være som vært for et åbent havearrangement i egen have, som medarrangør af plantemarked eller som initiativtager til et arrangement.

Bestyrelsen

Haveselskabet Helsingør

28.01.2025